

6. juni 2017

Forslag til forespørgselsdebat om, hvordan vi gennem reformer kan skabe et solidt fundament for en selv bærende økonomi.

(Medlem af Inatsisartut Randi Vestergaard Evaldsen, Demokraterne)

Fra Siumut er vi glade for dette forslag til forespørgselsdebat om, hvordan vi gennem reformer kan skabe et solidt fundament for en selv bærende økonomi, idet vi hermed får mulighed for at give vores besyv med.

Hvad er det der politisk skal til for, at vi får råd til at indføre selvstændighed?

Indledningsvis vil jeg gøre det klart hvad Siumuts politiske målsætninger siger om denne overskrift:

Siumuts politiske mål i perioden 2014-2017.

“Siumuts idégrundlag er den demokratiske socialisme. Siumuts mål er at frigøre mennesket, sikre dets tryghed og give det mulighed for frit at bestemme sit liv i ansvarlighed overfor sig selv, overfor fællesskabet, overfor naturen og de kommende generationer.”

Vi gør rent faktisk et stort arbejde, og vi planlægger også meget for at kunne indfri de politiske ønsker om økonomisk selv bærethed i forbindelse med selvstændighed, ja, rent faktisk arbejder vi hvert eneste år for, at sikre, at borgerne i tryghed kan være med til, at løfte denne opgave for, at vi alle kan føle at være med i udviklingen. I denne udvikling er det enkelte menneske i centrum. For at sikre, at det enkelte menneske har kræfter nok, er der iværksat flere tiltag, der skal sikre vores velfærd. Hvert eneste år afsættes der penge på finansloven til det offentlige, og hver gang er det vort inderlige ønske, at de penge der forbruges kommer alle borgere til glæde for en tryk velfærd.

Nu vil jeg komme med et enkelt eksempel for at besvare debatoplægget, og jeg har valgt at benytte kun et eksempel for at gøre det enkelt og tydeligt hvad vi mener:

Selvstyret og kommunerne indbyrdes skal til at holde hånd i hanke med deres mål, planer og aftaler hvert år hvilket kan gøres ved, at man meddeler disse tiltag og begivenheder til hinanden og derfra samarbejder om en detaljeret fælles planlægning. Dermed vil vi få en klarmelding om vores øjeblikkelige status – hvor langt er vi? Hvad har vi brug for i dag? Hvad har vi brug for i morgen? Alle tiltag bør koordineres minutiøst og punktligt, også de indgåede aftaler. Sker det ikke, vil der hverken være hoved eller hale på det der sker, og vi vil alle spilde vore kræfter på ingenting uden, at det kommer samfundet til gavn.

Jeg kan som eksempel nævne en aftale, der er indgået imellem de offentlige parter, idet jeg mener, at det er vigtigt, at få klargjort og altid præciseret vigtigheden af, at indgå aftaler om politiske mål.

National strategi for selvmordsforebyggelse i Grønland 2013-2019

Naalakkersuisoqarfik for Sundhed og Infrastruktur, UKA 2013/25¹

Jeg vil her tillade mig, at komme med et par direkte eksempler fra Landsplanen til selvmordsforebyggelse 2013-2019; her fra det sidste afsnit, side 15,16: "Effektmåling og økonomi:

National Strategi for Selvmordsforebyggelse i Grønland 2013-2019 har haft den ønskede effekt, når følgende mål er nået i 2019:

- Nedbringe antallet af selvmord og selvmordsforsøg.
- Styrke det tværprofessionelle og tværsektorielle arbejde i forebyggelsen af selvmord.
- Fremme viden i samfundet om mental sundhed og selvmordsforebyggelse (henvendelsesmuligheder, forebyggelse etc.).
- Sikre systematisk registrering af risikogrupper og risikoadfærd.

Derudover vil de kommende handleplaner indeholde økonomiske nøgletal for de enkelte indsatser og tiltag.

Denne strategi afløser den tidligere strategi og fortsætter derfor indenfor de til en hver tid fastsatte økonomiske rammer for selvmordsforebyggelse både centralt og i lokalområderne. National Strategi for Selvmordsforebyggelse i Grønland 2013-2019 lægger op til, at alle berørte instanser (Selvstyret, kommunerne, uddannelsesinstitutionerne, sundhedsvæsenet mm.) skal tænke selvmordsforebyggelse ind i dagligdagen og ved udarbejdelse af politikker, retningslinjer, beredskabsplaner og andre strategiske tiltag.

¹ http://www.peggik.gl/-/media/Files/Publikationer/Rapporter_og_redegoerelser/2013/National_strategi_selvmordsforebyggelse_KAL.ashx?la=kl-GL

http://www.inatsisartut.gl/dvd/EM2013/pdf/media/1020463/pkt25_em2013_national_strategi_til_forebyggelse_af_selvmord_i_groenland_rg_dk.pdf

I tænker nok allerede, hvad det anførte citat har at gøre med vores økonomi og selvstændighed som sådan, idet det ikke umiddelbart har noget at gøre med de tiltag, man ellers normalt kan tænke sig til i denne forbindelse, men eksemplet viser, at vi alle bør kende disse politiske tiltag og aftaler helt ned i de enkelte detaljer, og derfor også skal have en klar fornemmelse af om disse planer nu også gennemføres, thi er det da ikke vigtigt, at få klarhed over – med ansvarlighed i mente – at de politiske aftaler, som vi har indgået nu, også udføres i praksis og om de penge vi nu engang har bevilget nu også bruges?

Som politikere er det vores ansvar, at følge de politiske mål til døren og til enhver tid sørge for at de overholdes.

I eksemplet som jeg citerede fra selvmordsforebyggelsesarbejdet i byer og bygder, fremgår det ikke klart, om de skitserede tiltag kan findes på internettet, eller om nogle af interessent enhederne eventuelt kan være gået i stå? Mangler de penge? Er der forhold omkring metodetilgangen, som man kan have overset? Er der noget sted i metoderne hvor man har haft kæmpesucces med projekterne, og som vi kan lære af i forhold til vore politiske målsætninger? Jeg mener klart, at politikerne herfra landet alle uden undtagelse, og også alle partier uden undtagelse, har et ansvar overfor, at sørge for, at aftaler der er indgået overholdes, idet det er os, der har ansvaret for, at der er penge til disse projekter!

Det er faktisk alle tiltag, som der er indgået aftaler om og afsat økonomi til, som vi bør have et vågent øje til, hvis ikke projekterne bare skal løbe ud i sandet. Før ethvert tiltag/reform iværksættes skal alle de nødvendige forhold være afklaret og koordineret, og såfremt der skal organiseres eller iværksættes tiltag, skal konsekvenserne klart fremgå således, at ændringerne kendes af politikerne: Jeg vil fra Siumut opfordre til, at når vi nu har gang i denne debat, at vi lige såvel kan iværksætte en grundig overhaling af de tilskud og penge, vi hvert år afsætter til vore selvstyrejede virksomheder i form af underskrevne aftaler! Det er vores ansvar, at være vågne overfor, at vore politiske mål skal følges og vurdere om de i praksis kører efter den drejebog, som vi har vedtaget. Derfor vil jeg i forbindelse med dette oplæg, som vi nu diskuterer igen fremføre, at vi bør have det samlede overblik, før vi opstarter diskussionen af eventuelle reformer, og at vi skal huske at sætte mennesket i centrum således, at vi inderst inde - præcis politisk set - hvert år ved, hvilke aftaler og initiativer, der har fået økonomisk støtte og hvor langt projektet er nået! Det er først når vi eksakt ved hvordan status er, at vi kan begynde, at se det enkelte menneske i centrum for en selvstændiggørelse, fordi at det enkelte menneske på en sund måde, skal kunne klare sig selv og, at vi skal kunne dokumentere dette, hvilket bliver udgangspunktet for en status og vurdering. Henimod vores etablering af vores selvstændighed, så skal vores økonomi have taget sin form, idet man ikke kan komme udenom en fuldstændig minutiøs og præcis prioritering i dette spørgsmål. Selvom vi på mange måder er meget tilbagestående rent videnskæssigt, blandt andet omkring de økonomiske spørgsmål, så skal denne uvidenhed ikke ødelægge trygheden hos det enkelte individ - det ved vi godt i Siumut, men vi har heller aldrig sagt, at vi skal blive selvstændige i morgen. I Siumut går vi højt op i, at vi udi fremtiden skal blive selvstændige, men at det er samfundet der har det sidste ord, at skulle have sagt i denne forbindelse.